

зации формы таких альтернативных способов выражения ГЗ и различения ЛЗ, как контекст, условные знаки, графическое обозначение роли слов в предложении, например: *важн* – это ‘важный’, в то время как *важн* – ‘важность’.

Возможно, наиболее простым способом экономии усилий пишущего было бы пренебрежение законами правописания (опускание непроемких и двойных согласных, запятых и т.д.), однако результаты нашего опроса показывают, что студенты не желают отказываться от норм языка: из 25 человек лишь один признался в неправильном написании ради экономии символов.

Таким образом, процесс конспектирования позволяет студенту проявить свою индивидуальность и применить лингвистические знания. Каждый может составить особенный способ конспектирования для краткого и креативного отражения основных идей, зная свои личные цели и предпочтения. Индивидуальный способ конспектирования все же имеет определенные минусы: проблематична передача конспектов другим студентам; возможно привыкание к системе; нераспознавание собственных конспектов спустя некоторое время; требуется время на создание уникального способа конспектирования; подобное отношение к языку может привести к общему снижению грамотности в родном и используемом языках и т.д.

Д. Грамадскі

СВОЙ СЯРОД ЧУЖЫХ, ЧУЖЫ СЯРОД СВАІХ: З ЖЫЦЦЯ ЗАПАЗЫЧАННЯЎ У БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

У цэнтры нашай увагі – праблемы класіфікацыі лексікі сучаснай беларускай мовы па паходжанню. Першая з іх – адрозненне носьбітамі беларускай мовы запазычанняў ад спрадвечнай лексікі. Мы прааналізавалі таксама здольнасць словаў кожнай групы (па крыніцы паходжання) быць ідэнтыфікаванымі як запазычаныя і магчымасць распазнавання беларускамоўнымі камунікантамі мовы-першакрыніцы запазычаных словаў.

Намі была распрацавана апытанка, якая складалася з 40 словаў. У іх лік ўвайшлі 10 германізмаў (*гандаль, бурытын, брук, карчма, ворта, цыбуля, шуфлядка, бульба, дзякаваць, ворта*), 9 словаў спрадвечнабеларускага паходжання (*заўзятар, сумоўе, дзюбаць, нагбом, вёска, бацька, мяжа, бусел, гоман*), 10 словаў раманскай групы (*аматар, раён, канапа, альтанка, водар, вэлюм, кампот, вакацыі, халера, акулярны*), 6 цюркізмаў (*харч, гарбуз, дзіда, кайданы, торба, калека*), 4 словы рознага паходжання (*кітабы, вырай, канат, веды*). Нам падалося цікавым уключыць у кола лексем апытанкі слова *сцёб*, якое мае неадназначную этымалогію (можа быць як русізмам, так і спрадвечным).

Рэспандэнты павінны былі адказаць на пытанне, спрадвечнае гэта слова ці запазычанае. Таксама яны павінны былі ўказаць у каментарых да запазычаных па іх меркаванню слоў, з якой мовы дадзеныя словы паходзяць.

Здольнасць рэспандэнтаў адрозніваць запазычанні ад спрадвечных вар'іравалася ў наступных межах: найвышэйшы вынік рэспандэнтаў склаў 90 % адгаданых слоў, найніжэйшы – 52,5 %. Сярэдні вынік – 68,5 % слоў. Здольнасць групы слоў быць ідэнтэфікаванай як запазычаная наступная: група германізмаў ідэнтэфікуецца з дакладнасцю 58,25 %, словы раманскай групы – з дакладнасцю 74 %, цюркізмы – з дакладнасцю 52 %. Мы выявілі наступную пазнавальнасць мовы-першакрыніцы: германізмы – 45,5 %, раманская група – 44 %, цюркізмы – 19 %.

Сярод спрадвечных слоў не выклікалі сумнення ў паходжанні словы *дзюбаць* (95 %), *вёска* (85 %), *мяжа* (82,5), *бацька* (92,5 %), *гоман* (82,5 %), *бусел* (95 %). Слова *нагбом* выклікала неадназначную рэакцыю, бо толькі 55 % пазначыла яго як спрадвечнае. Слова *сцёб* з невялікай перавагай (55 %) было ідэнтэфікавана як запазычанне. Некаторыя запазычанні ідэнтэфікаваліся абсалютнай большасцю рэспандэнтаў як спрадвечныя, напрыклад: *вырай* (87,5 %, але гэта запазычанне з фарсі), *дзякаваць* (72,5 %, але першакрынца – нямецкая мова) і інш.

Актыўныя носьбіты беларускай мовы, на наш погляд, нечакана добра адрозніваюць запазычанні ад спрадвечнай лексікі. Цюркізмы нашмат часцей за іншыя групы запазычанняў распазнаюцца носьбітамі як спрадвечныя, вынік ідэнтэфікацыі мовы – першакрыніцы ў гэтай групе значна ніжэй за іншыя (19 %). Словы раманскай групы прасцей вызначаюцца як запазычанні, але мова-першакрыніца вызначаецца з аднолькавай дакладнасцю ў раманскай і германскай групах.

Ю. Джумков

ОНЛАЙН-СЛОВАРЬ ЯПОНСКОГО СЛЕНГА

Одним из направлений изучения компьютерной лексикографии являются электронные словари, в частности – онлайн-словари сленга и разговорной лексики. Примерами таких словарей могут быть англоязычный «Urban Dictionary», русско-язычный «Словоново» и многие другие. Существует и японский онлайн-словарь сленга, представленный сайтом zokugo-dict.com, особенности которого мы будем рассматривать в данной работе.

1. Название словаря и его характеристика создателями сайта: 日本語俗語辞書 [nihongo zokugo jisho] – «Словарь сленга японского языка». В обращении к пользо-вателям создатели пишут, что словарь должен помочь старшему поколению лучше понимать молодое, а молодому – старшее.

2. Макроструктура.

На главной странице сайта указана дата создания словаря (1 сентября 2005) и его последнего обновления и количество публикаций (на данный момент их 2425). Авторы также приводят список СМИ, которые пользовались этим словарем при создании своего контента. Внизу страницы находятся ссылки на а) руководство по использованию; б) правила пользования; в) дисклеймер; г) форму, с помощью которой пользователь может оставить отзыв, сообщить об ошибке и т.д.; д) другие словари.